

dans

3.2 Leeswijzer doorlopende leerlijn danseducatie

Door dansonderwijs op te nemen in het onderwijsprogramma krijgen leerlingen de kans om ideeën en ervaringen, gevoelens en gebeurtenissen te verbeelden in eigen dans. Ze leren de uitdrukingskracht van bewegingen te vergroten door op zoek te gaan naar de verschillende bewegingsmogelijkheden van hun lichaam en deze bewust te ervaren.

Dansonderwijs heeft een positief effect op de natuurlijke bewegingsdrang van leerlingen. Dans en beweging bieden hun de kans vrij te bewegen, waarbij creativiteit en uitdrukingskracht voorop staan. Dansen bevordert

de creativiteit, omdat het een beroep doet op fantasie en oplossingsgericht vermogen.

Dansonderwijs ontwikkelt ook het samenwerkend vermogen, omdat veelal in een groep wordt gedanst. Zo wordt ook een bijdrage geleverd aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen. Ze leren naar elkaar te luisteren en op elkaar te letten en bij fysiek contact op elkaar te vertrouwen. Bij presentatie leren ze zich open te stellen voor de reactie van anderen en daarmee om te gaan. Ze gaan zich losser en vrijer bewegen; niet alleen op de dansvloer, maar ook daarbuiten.

Leeropbrengst binnen de culturele vermogens

Receptief vermogen

Leerlingen leren met aandacht te kijken naar dans van groepsgenoten, docenten en professionals. In het theater, in de klas, op straat, maar ook op internet en tv. Ze ervaren diverse dansstijlen en bewegingskwaliteiten en leren die te herkennen en te benoemen.

Creërend vermogen

Leerlingen leren de begrippen tijd, kracht, ruimte en bewegingskwaliteit in dans te hanteren en toe te passen. Daarnaast leren ze te improviseren met dans en op te treden. Dansactiviteiten vinden doorgaans plaats in groepsverband, waardoor ook het samenwerkend vermogen wordt ontwikkeld.

Reflectief vermogen

Leerlingen leren hun ervaringen bij het zien van dans te delen. Daarnaast leren ze een beargumenteerde mening te formuleren. Ook feedback geven en ontvangen komen aan de orde. Leerlingen leren respect en waardering te tonen voor de dans van anderen. In het VO is het aanleggen en bijhouden van een portfolio eveneens een belangrijk onderdeel.

Analyserend vermogen

Het vak dans wordt in een bredere context geplaatst. Er is aandacht voor dans in de omgeving van de leerling, voor verschillende dansstijlen, dans in andere tijden en culturen. Leerlingen worden zich bewust van de betekenis en rol van dans in een maatschappelijke context.

Leeropbrengst binnen de kerndoelen; primair onderwijs

Kerndoel 54

Leerlingen werken aan techniek, improvisatie en presentatie van dans om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om ermee te communiceren.

Kerndoel 55

Leerlingen ontwikkelen een houding om met respect te reflecteren op de dans van zichzelf, groepsgenoten en professionals.

Kerndoel 56

Leerlingen maken kennis met verschillende dansstijlen. Ze leren die dansstijlen te herkennen en te benoemen en worden geïnspireerd.

Leeropbrengst binnen de kerndoelen; voortgezet onderwijs

Kerndoel 48 + 49

Leerlingen werken aan danstechniek, improvisatie en presentatie van eigen dans om gevoelens en ervaringen uit te drukken, verbeelding vorm te geven en communicatie te bewerkstelligen.

Kerndoel 50

Leerlingen oriënteren zich op verschillende dansstijlen. Ze leren deze te beschouwen ten behoeve van hun eigen creatieve proces.

Kerndoel 51 + 52

Leerlingen kunnen aan het einde van de leerlijn dans van zichzelf, groepsgenoten en professionals evalueren en hier een beargumenteerde mening over geven. Ook leren ze in een portfolio verslag te doen van alle ondernomen dansactiviteiten. Leerlingen worden bewust gemaakt van de rol van dans in de maatschappij, doordat er aandacht wordt besteed aan dans in relatie tot maatschappelijke thema's en de cultuurhistorische context van dans.

Toelichting vakspecifieke begrippen

Bij danceducatie is het lichaam het instrument.

Hieronder vallen de vaardigheden exploreren en trainen van coördinatie, spierbeheersing, bewegingen en voortbewegingen, zoals buigen, strekken, draaien, laten vallen, huppelen, rollen, kruipen, zwaaien, schudden, balanceren, steunen, lopen en springen.

Tijd tempo - snel/langzaam; ritme - regelmatig/onregelmatig; frasering - elke beweging heeft een begin, verloop en einde.

Kracht spanning/ontspanning; zwaar of licht bewegen; dynamiek - sterke of zwakke beweging.

Ruimte richtingen, lagen en vormen op de plek of juist door het lokaal.

Deze elementen spelen bij iedere beweging een rol. Ze worden danselementen genoemd, omdat het gevarieerde samenspel van deze elementen bij een beweging het danskarakter bepalen. Een specifieke combinatie geeft de beweging karakter en inhoud; elke bewegingskwaliteit heeft een bepaalde zeggingskracht. Bewegingskwaliteiten zijn bijvoorbeeld vloeiend, trillend, schuddend, stotend, fladderend als een vogel, zwevend als een zeepbel, vloeiend als water of soepel als een kat. Leerlingen leren de bewegingskwaliteiten van diverse dansstijlen herkennen en reconstrueren, om er vervolgens mee te experimenteren in eigen dans.